

GÃY CỔ XƯƠNG ĐÙI

Gãy cổ xương đùi thường gặp ở người trên 50 tuổi, nữ gặp nhiều hơn nam.

Ở người lớn tuổi loãng xương cơ chế chấn thương năng lượng thấp (té ngã khi sinh hoạt, đi bộ,...). Đối với bệnh nhân trẻ tuổi thường do tai nạn giao thông hoặc té cao.

Có thể kèm gãy khung chậu, trật khớp háng, gãy thân xương đùi.

Là loại gãy trong bao khớp.

Triệu chứng

LÂM SÀNG:

- Đau sưng nhiều vùng khớp háng, gối (“khớp gối là cửa sổ của khớp háng”)
- Mất cơ năng vùng khớp háng
- Biến dạng vùng đùi: chân gãy ngắn hơn chân lành, bàn chân xoay ngoài đổ xuống.
- Tình trạng tổn thương đi kèm: mạch máu, thần kinh, cột sống, sọ não, xương chậu.

Xét nghiệm cận lâm sàng

X-quang thẳng, nghiêng khớp háng.

CT Scan, MRI

Chẩn đoán

Chẩn đoán: dựa vào khám lâm sàng và X-quang, CT scan.

Biến chứng

Điều trị biến chứng

Nặng thêm bệnh lý nội khoa có sẵn.

Gây suy nhược.

Biến chứng nằm lâu: viêm phổi, nhiễm trùng tiểu, loét do tì đè.

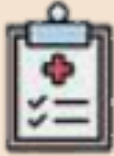
Điều trị

- Gãy xương ở bệnh nhân không thể phẫu thuật: nẹp vải chống xoay, bột chống xoay
- Đa số trường hợp gãy cổ xương đùi cần được phẫu thuật.
- Gãy không di lệch hoặc di lệch ít, gãy cổ xương đùi ở người trẻ tuổi: vít xóp dưới màn tăng sáng, nẹp DHS
- Gãy di lệch, gãy bệnh lí: thay khớp háng bán phần (có xi măng hoặc không xi măng), thay khớp háng toàn phần (có xi măng hoặc không xi măng)
- Gãy di lệch kèm hoại tử chỏm xương đùi/ thoái hoá khớp háng: thay khớp háng toàn phần (có xi măng hoặc không xi măng)

HƯỚNG DẪN CHĂM SÓC – CÁCH DÙNG THUỐC – DINH DƯỠNG – SINH HOẠT

Theo dõi

- Theo dõi dấu hiệu đau, nhiễm trùng vết mổ; vận động – cảm giác chi
- Tiếp tục sử dụng kháng sinh 5-7 ngày, cắt chỉ vết mổ sau 2 tuần
- Sử dụng thuốc kháng đông dự phòng (đường tiêm hoặc đường uống) 28-35 ngày, giảm đau, chống phù nề, kháng viêm, Calci theo hướng dẫn của nhân viên y tế
- Sự lành xương: theo dõi bằng X-quang mỗi 4 tuần, 18- 24 tháng

BIẾN CHỨNG:

- Loét do nằm lâu, tì đè
- Nhiễm trùng
- Cal lệch
- Không lành xương
- Gãy dụng cụ kết hợp xương
- Gãy quanh khớp háng nhân tạo
- Trật khớp háng nhân tạo

PHỤC HỒI CHỨC NĂNG:

- Tập phục hồi chức năng sớm sau mổ.
- Vận động thụ động và chủ động khớp háng, gối, cổ chân.
- Đối với phẫu thuật kết hợp xương: Đi 2 nạng không chịu lực trong 8 tuần, chịu lực một phần 8-12 tuần, chịu lực hoàn toàn sau 12 tuần.
- Đối với phẫu thuật thay khớp háng: Đi 2 nạng/ khung tập đi chịu lực theo mức độ đau.

Truyền thông Giáo dục sức khỏe

- Thay băng vết mổ mỗi ngày (vết mổ còn rỉ dịch) hoặc cách ngày (vết mổ khô).
- Khuyến khích bệnh nhân tuân thủ điều trị và tái khám đúng hẹn để phòng ngừa biến chứng.
- Dinh dưỡng cân đối và đầy đủ chất dinh dưỡng, không hút thuốc lá.
- Kiểm soát bệnh lý nền tốt.